

ПЛАН
імплементції Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради
про відходи та скасування окремих Директив

I. Загальна частина

1. Підстави розроблення плану імплементції

Підставами розроблення плану імплементції є:

1) статті 360-363, 365, 366 та додаток ХХХ до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода). Зазначені статті та Додаток підлягають тимчасовому застосуванню за винятком статті 361, статті 362 (1) (с) та пунктів (а) та (с) статті 365.

Положення Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування окремих Директив (Офіційний вісник ЄС, L 312, 22 листопада 2008 р., с. 3–30) (далі – Директива) *мають бути впроваджені протягом п'яти років з дати набрання чинності Угодою.*

2) Пункт 246 Плану заходів з імплементції Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 847-р. *Строк виконання, встановлений Планом заходів з імплементції Угоди про асоціацію – грудень 2017 року (у частині заходів із строком виконання до кінця 2017 року).*

2. Мета і завдання розроблення плану імплементції

Метою розроблення плану імплементції Директиви є забезпечення наближення законодавства України до законодавства ЄС в частині інтеграції екологічної політики до інших документів, що містять політичні та/або програмні засади державного, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку.

Основними завданнями є впровадження визначених в Угоді положень Директиви щодо:

прийняття національного законодавства та визначення уповноваженого органу (органів);

підготовка планів щодо управління відходами згідно із п'ятиетапною ієрархією відходів та програм щодо попередження утворення відходів;

встановлення механізму повного покриття витрат згідно з принципом «забруднювач платить» та принципом розширеної відповідальності виробника;

встановлення дозвільної системи для установ/підприємств, що здійснюють операції з видалення чи утилізації відходів, з особливими

зобов'язаннями щодо управління небезпечними відходами;

запровадження реєстру установ і підприємств, які здійснюють збір та транспортування відходів.

3. Короткий опис поточного стану імплементації акта законодавства ЄС в Україні та очікувані результати імплементації

В Україні основним нормативно-правовим актом у сфері поводження з відходами є Закон України «Про відходи» від 05 березня 1998 р. № 187/98, який визначає правові, організаційні та економічні засади діяльності, пов'язаної із запобіганням або зменшенням обсягів утворення відходів, їх збиранням, перевезенням, зберіганням, обробленням, утилізацією та видаленням, знешкодженням та захороненням, а також з відверненням негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини на території держави. Особливості регулювання поводження з окремими видами відходів регулюються також спеціальним законодавством. Існує досить широка база підзаконних нормативно-правових актів та технічних норм.

Однак законодавство України щодо поводження з відходами потребує суттєвого вдосконалення з метою приведення у відповідність до вимог Директиви.

Завдяки її імплементації буде забезпечено:

зменшення негативного впливу відходів на навколишнє природне середовище;

формування інфраструктури поводження з відходами;

розвиток вторинного ресурсокористування за рахунок впровадження роздільного збирання відходів;

покращення системи управління у сфері поводження з відходами за рахунок розробки планів управління відходами та програм запобігання утворенню відходів.

4. Головний виконавець та співвиконавці

Головний відповідальний за виконання плану імплементації – Міністерство екології та природних ресурсів України.

Співвиконавці: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державна санітарно-епідеміологічна служба України, Міністерство інфраструктури України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

II. Заходи плану імплементації Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради про відходи та скасування окремих Директив

№	Зміст заходу	Виконавці	Строк	Програми та/або проекти допомоги ЄС, інших донорів	Індикатор(и) виконання
1	2	3	4	5	6
<p>Основне завдання 1: <i>Прийняття національного законодавства та визначення уповноваженого органу (органів); підготовка планів щодо управління відходами згідно із п'ятиетапною ієрархією відходів та програм щодо попередження утворення відходів; встановлення механізму повного покриття витрат згідно з принципом «забруднювач платить» та принципом розширеної відповідальності виробника; встановлення дозвільної системи для установ/підприємств, що здійснюють операції з видалення чи утилізації відходів, з особливими зобов'язаннями щодо управління небезпечними відходами; запровадження реєстру установ і підприємств, які здійснюють збір та транспортування відходів</i></p>					
<p>Стаття(статті) акта ЄС: <i>Статті 3(п. 2-9, 11-20), 4-11, 13, 15 (п.1-3), 16, 18, 21-22, 23 (п.4), 25-26, 27 (п.4), 28-31, 34-35.</i></p>					
<p>1.1. Нормотворчі заходи</p>					
<p>1.1.1. Розроблення проекту нової редакції Закону України «Про відходи», який визначатиме основні принципи, процедури і вимоги, а також ключові поняття у сфері поводження з відходами</p>	<p>Мінприроди Мінекономрозвитку Мінрегіон Мінфін МОЗ Мін'юст</p>	<p>жовтень 2015 р.</p>	<p>-</p>	<p>Прийняття Закону у новій редакції</p>	
<p>1.1.2. Розроблення національного переліку відходів відповідно до європейських стандартів</p>	<p>Мінприроди Мінекономрозвитку МОЗ Мінрегіон Держстат Держсанепідслужба інші</p>	<p>жовтень 2015 р.</p>	<p>В рамках проектів міжнародної технічної допомоги</p>	<p>Затвердження національного переліку відходів</p>	

	заінтересовані органи			
1.1.3. Розроблення нормативно-правового акту про внесення змін до ДСанПіН 2.2.7.029-99 «Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення класу їх небезпеки для здоров'я населення» <i>(передбачає перехід на європейські норми визначення небезпечності відходів згідно з національним переліком відходів)</i>	МОЗ Мінприроди Держсанепідслужба Мінекономрозвитку	протягом 6-ти місяців з дня набрання чинності Законом України «Про відходи» у новій редакції	-	Прийняття нормативно-правового акту
1.1.4. Розроблення нових форм державних статистичних спостережень №1-відходи «Поводження з відходами», що враховують нову класифікацію відходів	Держстат Мінприроди Мінрегіон	грудень 2015 р.	-	Затвердження нових форм державних статистичних спостережень
1.1.5. Розроблення законопроекту про внесення змін до Податкового кодексу України в частині екологічного податку на розміщення відходів та його нормативної бази <i>(визначатиме нові класи відходів та нормативи плати за розміщення)</i>	Мінфін Мінекономрозвитку Мінприроди Мінрегіон	травень 2016 р.	-	Прийняття Закону
1.1.6. Розроблення положення про кінець статусу відходів та побічні продукти <i>(стосовно розмежування відходів і побічних продуктів)</i>	Мінприроди Мінекономрозвитку Мінрегіон	травень 2016 р.	-	Затвердження положення постановою Кабінету Міністрів України
1.1.7. Розроблення порядку підготовки планів управління відходами та програм попередження утворення відходів	Мінприроди Мінрегіон Мінекономрозвитку інші заінтересовані органи	травень 2016 р.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Затвердження порядку постановою Кабінету Міністрів України
1.1.8. Розроблення правил і розрахункових методів оцінки цільових показників і орієнтирів щодо завдань з повторного використання та перероблення відходів (згідно з Рішенням ЄС	Мінприроди Мінрегіон Мінекономрозвитку	січень 2017 р.	-	Затвердження правил і розрахункових методів оцінки актами Мінприроди, Мінрегіону

2011/753/ЄС від 18.11.2011 р.)	інші зацікавлені органи			та Мінекономрозвитку
1.2. Інституційні заходи				
1.2.1. Створення у складі Мінприроди, шляхом оптимізації структури без зміни граничної чисельності апарату Мінприроди, структурного підрозділу з питань реєстрації і ведення публічних реєстрів суб'єктів господарювання (до компетенції якого буде віднесено ведення реєстру установ і організацій, які здійснюють збір та транспортування відходів (відповідно до положень ст. 26 розділу IV Директиви))	Мінприроди	квітень 2018 р.	-	Створення та забезпечення діяльності структурного підрозділу, шляхом оптимізації структури без зміни граничної чисельності апарату Мінприроди.
1.3. Організаційні заходи				
1.3.1. Розроблення планів управління відходами згідно з п'ятиетапною ієрархією відходів та програм з попередження утворення відходів (у т.ч. доопрацювання вітчизняних програм і планів дій у відповідності до встановлених вимог)	Мінприроди органи місцевого самоврядування	грудень 2016 р.	-	Затвердження планів управління відходами та програм з попередження утворення відходів
1.3.2. Створення бази даних (реєстру) установ і організації, які здійснюють збір та транспортування відходів (відповідно до положень <u>5</u> т.ч. 26 розділу IV Директиви)	Мінприроди	квітень 2018 р.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Наявність та забезпечення функціонування бази даних (реєстру)
1.3.3. Підготовка матеріалів для тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів з питань поводження з відходами для зацікавлених сторін	Мінприроди інші зацікавлені органи	липень 2016 р.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Публікація матеріалів для тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів
1.4. Координаційні заходи				
1.4.1. Проведення тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів для органів державної влади, залучених до виконання вимог і положень оновленого законодавства про відходи	Мінприроди Мінрегіон інші зацікавлені органи	2016-2017 рр.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Підвищення обізнаності органів державної влади, залучених до виконання вимог і положень оновленого законодавства

				про відходи
1.4.2. Забезпечення міжвідомчої координації заходів з імплементації Директиви	Мінприроди Мінрегіон інші заінтересовані органи	2014-2017 рр.	-	Створення та забезпечення діяльності міжвідомчої робочої групи з питань імплементації Директив сектору «Управління відходами та ресурсами»
1.5. Спільні заходи (за згодою та за пропозиціями) із представниками ділових кіл та/або громадськістю, з урахуванням напрямів діяльності провідних неурядових організацій євроінтеграційного спрямування				
1.5.1. Проведення спільних з громадськими організаціями слухань щодо впровадження оновленого законодавства про відходи	Мінприроди Мінрегіон інші заінтересовані органи	2016-2017 рр.	-	Підвищення обізнаності щодо впровадження оновленого законодавства про відходи
1.5.2. Проведення тренінгів, семінарів та інших освітніх заходів для зацікавлених сторін (підприємницьких структур, неурядових організацій тощо)	Мінприроди інші заінтересовані сторони	2016-2017 рр.	В рамках окремих проектів міжнародної технічної допомоги	Підвищення обізнаності зацікавлених сторін (підприємницьких структур, неурядових організацій тощо)